

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, V. Ügynök-utca 19. szám., IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Hivatalos rész: Éjjeli tilalom felfüggesztése. — A halpiacz helyzete. — A halászejegye nélkül való halászat büntetése. *Heverde Frigyes.* — Poroszország új halászati törvénye. (Folyt.) *Landgraf János.* — A magyar halászat szakirodalmi. (Folyt.) *Vutskiits György dr.* — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Tárca: Muszkafogás. *Jurán Vidor.* — Hirdetések.

HIVATALOS RÉSZ.

Éjjeli tilalom felfüggesztése.

A földművelésügyi m. kir. miniszter 51,829/1916. sz. rendeletével a *Dunajecz* folyónak országos határt alkotó részén az éjjeli halászatra vonatkozó törvényes tilalmat az 1888. évi XIX. t.-cz. 71. §-a alapján további rendelkezésig felfüggesztette.

A halpiacz helyzete.

Valóban még csak álmodni se mertük volna, hogy azt, a mit a háború kitérésének esztendejében e helyen biztatásképp írtunk, az idő annyira igazolni fogja. A mikor 1914-ben őszkor a különböző élelmiczikkek árát szabályzó rendeletek már megjelentek, hogy az elviselhetlenség felé száguldó áremelkedésnek elejét vegyék, a *halpiacz még pangott.* Érthetetlennek találtuk akkor a dolgot, mert hiszen „mégis csak élelmiczikk az a hal is, lehetetlen tehát, hogyha máskor elkelt könnyen s jó áron, éppen most ne legyen rá szükség”.

A pangásnak természetes oka nem is lehetett, hanem csak a háborús állapot okozta kezdeti bizonytalanság s, valjuk meg, a halértékesítésünk, halkereskedelmünk teljes szervezetlensége. Épp azért ki is jelentettük, hogy ha a tógazdaságok őszi haltermése vevőre nem talál, a halkészletek eltarthatók tavaszig és „a mint a helyzet az élelmipiacz terén ma alakul, nagyon valószínű, hogy a húsfélékben jelentékeny hiány fog mutatkozni s akkor a közönség mégis csak rá lesz utalva, hogy halat egyék”. Hozzá tettük még azt is, hogy „a hal *normális* ára mellett a többi élelmiszer aránytalan drágasága között nemcsak jó, de az adott viszonyok között olcsó élelemhez is jut majd”. (Halászat 1914. december 15. „A halpiacz helyzete“.)

Hát — szinte azt mondhatnók: sajnos! — ma, két év múltán, igazán nem kell azon búsulnunk, hogy a halkészletek vevőre ne találjanak. Sajnos, csak azért, mert a legfőbb oka ennek a még most is tartó háborús állapot. De örvedetes, hogy akkor, a mikor a közéletmezés számára rendelkezésre álló húskontingenssel a viszonyokból kifolyólag komolyan takarékoskodnunk kell, a halászat termékei oly jelentékeny mértékben jutnak a kisegítésnél érvényre, igazolván mindenki előtt, éppen megpróbáltatásaink idején, hogy a hal nemcsak különösebb jelentőség nélkül való luxus étel, hanem igen jó s egészséges tömegeledel is. A katonaság ma már mindenhol kapva-kap rajta, a hol hozzájuthat. Mert talán az most a legnagyobb baj, hogy *nehéz hozzájutni.* Nem úgy érte a dolgot, hogy termelésünk aránylag csekély — azt egy-két év alatt számottevően fokozni amúgy sem lehet —, hanem úgy, hogy a meglevő üzemekhez kevés a munkáskéz, kevés a halászszerző, nehéz a szállítás s e miatt, különösen a természetes vizekből, jóval kevesebb hal kerül ki, mint a mennyi kikerülhetne. De a mesterséges tógazdaságok sem adják azt, a mit adhatnának, legfőképp a nagy takarmányhiány miatt. Bajos dolog volna szemére vetni valakinek, hogy előrelátóan nem gondoskodott mindarról, a mivel ezeken a bajokon segíteni lehetett volna. Okulásképp a jövőre azt a tanulságot mégis levonhatjuk, hogy öntudatosabb szervezkedéssel sokat el lehetett volna kerülni. Egyes ember csak egyes ember! Tömörülésben rejlik az erő. De hát hányan vannak még mindig halászaink, halkereskedőink, hálógyárosaink között, a kik egyáltalán nem tudják azt, hogy van Magyarországon *halászati egyesület* is!

Ez azonban más lapra tartozik. Lássuk már most a valóságos helyzetet.

A viszonyok nyomása következtében a halárak is emelkedtek. De hogy ez az emelkedés egyáltalán nem tartott lépést a többi élelmiczikkek emelkedésével,

azt könnyű igazolni, ha a legközvetlenebb áralakulásokat, a mint az árút a fogyasztók kicsiben fizetik, vizsgáljuk és összehasonlítjuk a mostani árakat a háború előtti árakkal. Az alábbi kis táblázatban az 1913. évi szeptember havi átlagárak vannak feltüntetve az 1916. évi szeptember 15—20-ika körül jegyzett árakkal a székesfőváros vásárcsarnokaiban a hivatalos árjegyzés szerint kerek számokban:

	1913. szeptember 1 kg. ára fillérben	1916. szeptember 1 kg. ára fillérben	áremelkedés %
Marhahús (leveshús) ...	200	1200	500
Borjúcomb... ..	310	1300	400
Sertéskaraj	260	900	350
Liba	190	900	450
Rucza	190	960	500
Csirke Ia	190	700	350
Nyúl 1 darab	360	1000	300
Ponty nagy élő... ..	270	650	240

A mint látható, a tömegárúképp elsősorban figyelembe jövő halunk, a ponty, messze elmarad a többi élelmicikk mögött!

Pedig a halászatnak ugyancsak küzdenie kell, épp úgy, vagy talán még jobban, mint más termelési ágak. Arról persze, hogy a halászat is költséggel járó termelés, a közönség felületes rész: még mindig nem igen hajlandó tudomást venni.

Pedig bizony, többek között, csak azt kell figyelmebe idéznünk, hogy a halászszerzők sem dolgozik ingyen, annak munkabére is épp úgy emelkedett, mint akárminő más munkásé; a halászszerzők anyagának, a kendernek, pamutnak drágulása sokszorosán felülmúlja az előbbi táblázat számadatait; a jó ruha, jó csizma drágaságáról, a mely dolgok a halászat nehéz mesterségénél éppen a hideg őszi és téli időben nélkülözhetetlenek, talán felesleges beszélni; ott van aztán a mester-

séges tógazdaságokban a haltakarmányinség. A szokásos haltakarmány (árpa, tengeri stb.) nemcsak, hogy sokszorosán megdrágult, de egyáltalán nincs; a vízterületek tehát nem használhatók ki kellőképp! A fuvarberek emelkedése szintén közismert dolog. Mindez nyilvánvalóvá teszi, hogy a haltermelők sem adhatják az eddigi áron halaikat.

A termelés eszközeinek általános drágulása, de meg a termelésnek az adott viszonyokból folyó korlátozottsága s az annak révén előálló nagy kereslet a múlt évhez képest körülbelül 50%-os áremelkedést vontak maguk után a tógazdaságokban való nagybani eladásoknál. A kötések, a melyek ma, tehát a tömeges lehalászásokat jóval megelőzőleg, nagyrészt készek, tógazdasági élő pontynál métermázsánként 450 korona körül mozognak. Egész korai, szeptemberi hálnál néhány fillérrel talán még többet is értek el.

Miután az adott viszonyok között a kicsiben való áraknak csökkenése alig várható, az tehát kilogrammonként 6-5 korona körül fog mozogni; a közbeeső 50%-ot a közvetítő kereskedelem emészti fel. A nagykereskedő és a kisárús. Természetes, hogy azok is, de elsősorban a nagykereskedők fokozott mértékben érzik üzemi eszközeik drágulását, de különösen a mai szállítási viszonyok között éppen az élő hálnál előálló kockázat nagymértékű növekedésének terhét. De még a friss jegelt halra vonatkozólag is elég csak azt megemlíteni, hogy egy métermázsa jég ára ma 8 korona.

Jegelt hal most elég bőven kerül fel az Aldunáról; Apatin, Zimony, Karlócza vidéke bő halászsákmányt szolgáltat. Úgy látszik, a kénytelen kímélet, de meg a kedvező vízállások, áradások sikeressé teszik ott a halászok munkáját.

Persze a jegelt hal olcsóbb az élőnél. Itt már kilogrammonként négy koronás árakkal is találkozunk kicsinyben.

Muszkafogás.

A „Halászat” eredeti tárczája.

Írta: **Jurán Vidor.**

Egész éjjel paskolt a hideg tátrai eső.

Hajnal felé nagysokára megrekedt a vad szitalás, a levegő megtelt nehéz párákkal, átláthatatlan ködtengerrel. A grániczjáró honvédek gyakori kísérője, a sűrű köd, szétterítette lélekzetfojtogató, tömör szövésű, szürke fátyolát. Előbb a vadon fenyves fáit fonta körül, azután szétterpeszkedett a levegőben, mint valami fáradt, lomha szörnyeteg. Nyirkos lehelete szívós makacssággal rátapadt az arcz bőrére, mérges kigőzölgése, mint az összeszoruló, óriási marok, ránehezedett a torokra, velőtdermesztő hidege pedig átfurakodott a megázott honvédruha apró likacsain s megremegtette a járaskelésben kifáradt testet.

Kún Magyar György vitéz honvéd kenyérzsákjába mélyesztí kezét és ott kotorászik.

A gyilkos ködben nem látni féllépésre sem, de az éber fül ezt olyformán hallja.

Biczegő járása meglassúdik, valamin pepecsel. Most vitézsujtásos nadrágjában motoszkál, kezében megzörren a katula, oldalán végigsikkantja a masinát s nagyot pőfékelve, rágyujt kurta pipájára.

A gyújtó lángja bronz arczára veti izzó fényét, a mely a köd fátyolán át olyanok tűnik, mint a levegőben úszó, levágott véres fej.

Mikor a kupakot rácsettinti, összeharapott fogain kiszalad az áldás:

— A ragya verje meg!...

Az oldalán poroszkáló ötven éves öreg népfölkelőcsontot: szakaszvezető úr Urbánt, a grániczjárók „Tatá”-ját csiklandozza a kíváncsiság:

— Kit, fiam?

— Az idő pogány fordulását! Előre megérezte azt a meglékel lábam!

A meglékel lábak!

Mennyi vitéz küzdelem, véres roham osztályrészesei! Az egyiket a Kárpátokban lyukgatta át a muszka aczéldarázs, mikor Duklánál a kis ezüst metáliát kiverekedte, a másikat szikla- és gránátszilánk lékelte meg a poklok tüzeiben: a Doberdón. Hajh, akkor a levegőben és földön egyszerre égett a végítélet gyehennája! És megindult a szétrombolt kőfedezékek ellen a talliánok rohama! Ki törődött akkor a meglékel lábával, mikor a véres kézitusában minden kún honvédnek agyon kellett tipornia hitvány, kakastollas ellenfelét.

A lábát, úgyahogy, kireperálták a spítályban, a melére feltűzték a nagy vitézségi érmet és elküldték a nagy hegyek közé grániczörnek.

Tata helybenhagyólag bólint:

— Csúf járása van itt az időnek, akárcsak a csujeszek országában — és kezével bizonytalanul belesuhint a ködbe, mintha arrafelé jelezné a fekete hegyek országát. Mert akkoriban még „zsindelyezték a kaszárnya tetejét”,

Igen sokan kardoskodnak is amellett, hogy a mai nehéz szállítási viszonyok között a piacra mindenképp megfelelőbb volna csupán friss jegelt halat hozni. A piac ellátása is biztosabb volna, a fogyasztók is olcsóbban jutnának hozzá. Azt, hogy az áru minősége rosszabb volna, előítéletnek mondják.

Alapjában, hogy úgy mondjuk, *elméletileg* véve a dolgot, teljesen igazuk is van. Csakhogy a valóság, a gyakorlat némileg más. Tökéletesen igaz ugyan, hogy pl. az egészséges *leölt* hal jég között egy-két napig állva is teljesen kifogástalan s az élő hallal egyenértékű árut jelent. Csakhogy a halhús romlandó természete mellett igen bajos a határt megállapítani, meddig tartható az a hal? Aztán meg a *jegelt* halnál egyáltalán nem ismerhető fel, hogy tulajdonképp hogyan is pusztult el? A mi közönségünk még egyébként se valami nagy halszakértő s bizony igen könnyen „be lehet csapni”. Persze tisztességes kereskedő nem teszi. De hát, mint mindenhol a világon, a piacon is vannak megbízhatatlan elemek. A piac szigorú ellenőrzésével lehetne ugyan sokat segíteni a dolgon. De az se könnyű dolog. Éppen Berlin példája is ezt mutatja. Németországban a halarak hatóságilag szabályoztatván, nem tettek a nagybani árusításnál különbséget az eleven és „nem eleven” hal között. Berlinben a városi hatóság a kicsiben való elárusításnál azonban 20 pfeniggel olcsóbban állapította meg a nem eleven hal fontját. Ez ellen bizonyos körök felszólaltak és kérték az árkülönbözet megszüntetését. Berlin polgármester azonban nem engedett s meghagyta az élő hal nagyobb árát azzal a drasztikus megokolással, hogy ha különbség nem lesz a kétféle áru között, akkor a berlini piacot *döglött* halak fogják elárasztani! Hát az bizonyos, hogy egyenlő ár esetén senki sem viselné a nehezebb szállítás nagyobb költségét s ha „*döglött*” hal nem is árasztaná el a piacot, de eleven se kerülne oda.

Az elől pedig még sem lehet elzárkózni, hogy az

áru frissége, egészsége tekintetében mégis csak az *élő* halnál van meg a legnagyobb biztosíték. Csak nagyon ritkán, elvétve fordulhat az elő, hogy a piacon elevenen árusított hálnak valami baja van, betegsége van, a mit különben még a laikus publikum is sokkal könnyebben észre vehet, mint jegelt halnál annak állott voltát. Már csak ezért is méltányos, hogy az eleven hal árában ez az előnye kifejezést nyerjen. De, azt hiszszük, a tógazdaságok mindenképp kiválóbb termékeinek megfelelő értékelése és e termékek jobb minőségének megfelelő érvényesíthetése szempontjából maguk az ott érdekelt termelők és kereskedők is, a fogyasztók kívánalmainak megfelelőleg, szükségesnek tartják az élő árúnak piacra hozatalát. Egyelőre tehát, legalább egyes halfajtáknál, éppen a pontynál, megmarad az *élő* és friss jegelt hal közötti különbség.

A halpiacz helyzete különben nálunk teljesen magától és pedig teljesen a belső kereslet, kínálat szabályszerű érvényesülése szerint alakult ki. A külföldi most messze esik tőlünk különböző okokból.

A bécsi vásárcsarnokban olcsóbban jegyezték ugyan szeptember 1-én az élő pontyot, mint nálunk. Nevezetesen, nagyban kilogrammonként 380—420 koronával, nálunk abban az időben 500—600 koronával; kicsiben 4—480 koronával, nálunk 600—700 koronával. Igaz, hogy augusztus 20-tól szeptember 2-ig ott mindössze 2705 kg. élő pontyot adtak el! Mindenesetre érdekes volna tudni, hogy azok honnan származtak. Aligha tógazdaságokból. A csehországi nagy tógazdaságok, tudomásunk szerint, eddig még nem adták el halaikat, annál kevésbbé halászták azokat le. Emlékezetes az az árfelhajtás elleni per, a melyet a bécsi polgármester az egyik nagybirtokos ellen indított. Ez a per még máig sincs eldöntve. Az érdekelt tógazdaságok nem akarják magukat elféle eshetőségnek kitenni s igyekeznek az illetékes hatóságok előleges hozzájárulását megnyerni azokhoz az árakhoz, a melyeket ők

biczegő kenyeres pajtása talán mint öklömnyi, pende-lyes csöppség építette a Kúnság nehéz porába pirinyó sánczait, mikor ő Herczegovinában már őrizte a grániczot! Azóta térült-fordult az idő, a búbos mellett hosszú téli estéken sok szó esett a végek vitézi életéről, míglen deresedő fővel újból föl húzta a „császár” háromcsillagos kabátját.

És mivelhogy pipaszó mellett megkönnyebbül a legnehezebb járás, Tata is megáll, rövidszárúját kihalászsza csatakos köpenye zsebéből és akkuratusan megtömködi húséges társát. Pőfékelve rágyujt, aprózott léptekkel utóléri biczegő pajtását és pipavégről elégedetten dűnyöggi:

— Két pipa, nem egy pipa!

Kún Magyar György magábamélyedten olyasvalamit hümmög vissza:

— Kettő mégis egy pár!

Valahonnan a muszkaverő huszárok híres Limanovája felől fürge szélfiúk surrantak elő. A határmenti völgy páráit föl kavarják, szilajon belekapnak a ködtenger üstökébe, csipkézett szélű foszlányokat tépnek le róla és fellökik őket a magas ég felé. Boszorkányos gyorsasággal folyik takarító munkájuk; a halvány párák szürkességéből sejtelmesen előbontakoznak a sudár fenyők körvonalai.

Es mintha a köd nem bírná el rohamukat, hirtelenül a föld felé süpped.

Olyan most a három grániczjáró honvéd benne,

mintha felsőtesttel és félpuskával a felszínén úsznának.

Az út most kikanyarodik a pázsitos erdei tisztásra.

A gyeppástján még csillog az éjjeli eső temérdek cseppje, nyirkos, süppedő szőnyegét most nem kínálja pihenő kerevetnek, de azért mégis kimondom a megváltó szót:

— Itt letelepszünk!

Öreg fenyők letört száraz galyaiba sutorogva bekap a láng, közeli ölfá hasábjából rögtönzött ülés a szomszédságában terpeszkedik és a csatakos katonaköpenyek ráakasztódnak a tűzhely mellé szúrt árva karókra.

Olyanok messziről, mint a búzatáblák madárijesztői!

Kún Magyar György kioldja hátizsákját. A főzőcsajkát kiveti a gyeppre, oldalzsebéből pedig előkotorászsza a muszkaszakmányt, az elázott teát. Seba, a forró vízben úgyis föloldódik üdítő itallá.

Tata fölnyalabolja a bádogedényt, a hegyoldalon öregcsont lábaival lelohol a határfolyóhoz vizért.

Üres edénnyel, lélekszakadva már is visszajön az öreg. Úgy iszkol ki az erdőből, mint a megriaszott nyúl.

— Mi a baj? — kérdem.

Fuldokolva, de szélesre nyúlt mosolylyal suttozja:

— Muszka szökevényt láttam!

— Hol?

— A zubogó alatt, a magyar parton picézézik!

— Talán másvalaki halászik ott?

méltányosoknak tartanak, hogy a maguk üzemének jövedelmezőségét biztosítsák. Ráfizetni nem hajlandók. Ez tehát az ármaximálás fordítottja lenne, vagyis az ár-minimum megállapítása a termelők részéről. A fogyasztó szempontjából persze a név nem sokat jelent. A jelek után ítélve, azt hiszszük, hogy az osztrák árak valamivel alacsonyabbak lesznek a mieinknél, valószínűleg 400 korona körül métermázsánként. A mi fogyasztásunkon azonban aligha segít, mert onnan ide máskor se igen jött már hal, de mostanában még kevésbé jöhet.

A németországi, de különösen a berlini piac most teljesen kiesik a számításból. Németországban tudvalevőleg a halárakat is szabályozta a hatóság. De tudvalevő az is, hogy a kívánt eredményt nem érte el. Éppen oda nem jutott hal, a hová leginkább kellett volna: a nagy népességű városokba. Szabott ára lévén, a termelők lehetőleg helyben adták el, mert így elcsúszta a szállítás költsége, a legtöbbet kapták termékeikért. Aztán nem is oszlott meg a fogyasztás a téli időszakban; az őszi lehalászások után minden anyag egyszerre a piacra került. Nem volt érdemes tartani, mert hisz az költséget jelent s ez a költség az árban, lévén az megszabva, nem térülhet meg.

Ezek az anomáliák legfőképpen a tógazdasági üzemeknél, azok termékénél és értékesítésénél voltak érezhetőek. De nem vált be a dolog a külföldi behozatalokat illetően sem; azokat megakasztani természetesen egyáltalán nem ajánlatos a mai viszonyok között. A külföldi árak azonban nem igazodnak a belföldi maximális árakhoz, a minnek a visszás eredménye esetleg a behozatalok megszűnése. Az illetékes intéző körök most aztán két szervezetet hoztak létre, az egyik a „Flussfischhandel-Gesellschaft m. b. H.“, a másik pedig a „Kriegsgesellschaft für Teichfischverwertung m. b. H.“.

Az első inkább a kereskedők, a másik a termelők, tógazdák részére engedmény, szemben az ármaximá-

lással. A két szervezet tulajdonképp részvénytársaság, működésük nem esik az ármegállapító törvény hatálya alá, hanem állami felügyelet, állami ellenőrzés alatt áll s a fogyasztókhöz juttatott halak árai úgyszólván esetről esetre eme felsőbb ellenőrzés közbenjöttével állapíttatnak meg. Ily módon vélik tehát az értékesítésnek azt a bizonyos szabadabb mozgást megadni, a mely a fogyasztók kellő ellátásának biztosítása szempontjából feltétlenül szükséges, anélkül, hogy a fogyasztók szorult helyzetét illetéktelenül kihasználni engednék.

Most kaptuk meg a hírt, hogy a „Kriegsgesellschaft für Teichfischverwertung m. b. H.“ a következőképp rendelkezett az árakról. A *termelő* a legközelebbi vasúti állomásra szállítva s a vasúti kocsiba berakva az árut, métermázsánként *pontyért 250 márkát, czompóért 300 márkát kap*. A mennyiben a halakat *községek* számára veszik meg, a kereskedői díjtöbblet megállapítása a községek dolga. Ha a kereskedők szabad értékesítésre kapják a halat, akkor a *fogyasztók számára* a ponty kilóját nem adhatják *3-2 márkánál*, a czompó kilóját pedig *4 márkánál* drágábban, akár közvetlen adják ők maguk el a halat, akár közvetve kiskereskedők útján. Ez utóbbi esetben a kiskereskedők a nagykereskedőtől kapnak bizonyos engedményt. *Fogyasztók* gyanánt szerepelnek: háztartások, vendéklők s hasonlók.

A *termelők* részére megszabott árak 1917. január 1-től kezdődőleg *havonként* egész májusig métermázsánként pontynál 4 márkával, czompónál 8 márkával *emelkednek*. A kereskedők részére ugyanakkor megfelelő ár-emelést engednek.

Pontyból $\frac{1}{2}$ kg. alóli súlyút, czompóból pedig az illető állam törvényében megállapított legkisebb méretben alul levőket nem szabad élelmezés czéljaira eladni.

Meg kell mindezek mellé még azt jegyeznünk, hogy a halakra nézve a hatóság részéről *igénybevételi jog* nem áll fenn, vagyis a termelő *nem kénytelen* eladni halait.

— De bizony muszka az!

Pillanat alatt talpon vagyunk és hangtalanul belefurakodunk az erdőbe. Az öreg előttünk suhan, minden eshetőségre elkészülten követjük.

Az erdő szélén megáll és a kanyarulat felé mutat.

A parton, hol az alázuhanó, fehértarajos víz ismét felölti zöldes, kristályszínét, egy iromba alak áll. Hosszú, barna köpeny van rajta, fején a jellegzetes tányérsapka, kezeiben hosszú, idéltlen karót szorongat és a lefűgő zsinórral a víz mélységét látszik mérni, mert a karót, hol felemeli, hol meg lesülyeszti.

Hátulról közvetlen közelébe húzódnak. A víz zúgása fölfogja lépteink neszt, de máskülönb is elmerült szórakozásába.

Most kissé előrehajolt és már is kilendíti egyszerű szerszámát.

Kún Magyar György elrikkantja magát:

— Sztoj! Hore ruko!

A megriadt muszka szögnézése a szuronyokra tapad, mintha azon tűnődne, vajjon szökjön-e, de mert három csőből feléje ást a rejtett halál, a karót elengedi és karjait a megadás jeléül föltárja.

— Aczélkarpercet a kezére! — hangzik a parancs.

Gyurka kenyérzsákjából kihúzza a bilincset és oda-kínálja a fogolynak. Jobb kezét kényszeredetten leengedi, a láncz csuklója köré fonódik, bal kezét reá keresztbe fekteti, a lakat hattyúnyaka belefurakodik a

láncz szemeibe és gyöngye csettintéssel szorosán összebogozza a bilincset.

Tata fölkapja a bűnjelt, a halászkarót, a fogoly pedig a jelzett irányban a hegyoldalon kapaszkodik a pattogó tűzhez.

A szokásos személymotoszás egy ócska bicskát, a hadifogoly számát, pár hatost és a muszka hátizsákjából öt pompás sebespisztrángot hoz napfényre.

Szvatopluk ivadékaival folytatódik a vallatás.

A fogoly valami érthetetlen nyelven válaszol, a melyből többször kicsendül a „tatárszki“ szó. Tatár mivoltját különben is megerősíti a kiálló pofacsontja és ferde-metszésű szeme.

Vajjon hová való?

Orenburgi, bajkál-, avagy amurvidéki?

Kún Magyar megszólal:

— Duklánál is ilyen szibériaiakkal verekedtünk!

A fogoly e szóra felüti fejét, tekintete sokáig a vitézségi érmekre tapad, a visszaemlékezés ködfátyolán át szemei előtt megelevenedik a fehér rém: a kárpáti téli csata borzalma, fejét ismét lehorgaszítja, összerázkódik, lábait maga alá kapja és hallgatagon leül a puha gyepre.

Tata a vallatás alatt, úgy mint otthon, a csendes Bodrog mentén, a zsigereletlen halakat nyársra húzza, az égő fagalyakat a tűzhely szélére tolja és a nyársak végét leszúrja a földbe az izzó parázs mellé, melynek közepén már ott büszkélkedik a vízzel telemerített főző-csajka.

A helyzet tehát most egyelőre az, hogy a külföldről bevitt halak és a (3 hektárnál nagyobb) tógazdaságok halainak árai változó, de hatósági ellenőrzés mellett állapíthatnak meg; a belföldi természetes vizek és a 3 hektárnál kisebb tógazdaságok halai azonban csak maximált árakon adhatók el. Az eredményről még természetesen nem lehet beszélni; de a mi piacunkat a dolog nem érinti, mert sem innét oda, sem onnét ide hal most nem kerül. Tanulság a német viszonyokból ránk mégis annyi lehet, hogy a sablonos ármaximálásnak a halkereskedelemben nincs helye.

Így állnak tehát a dolgok szomszédainknál.

Nálunk most még legújabbán kiadták az új kormányrendeletet a hús- és zsírfogyasztásról. Az olyan helyiségekben, a hol ételeket iparszerűleg szolgáltatnak ki, a hét két napján: szerdán és pénteken tilos *húst* akár nyers, akár feldolgozott állapotban forgalomba hozni. Hús és húsnemű alatt általában mindenfajta hús értendő, *kivéve a halakat, a melyek szerdán és pénteken is árú-síthatók és használhatók.* Ezeken a napokon tehát a legszigorúbb értelemben véve, csak a *halfogyasztás* van megengedve.

A hal tehát ezeken a napokon nem megy húsétel-számba. A hét többi napjain azonban annak tekintendő. A hús fogyasztás korlátozása végett ugyanis kimondja a rendelet, hogy vendéglőkben, általában nyilvános étkező helyiségekben ugyanazon étkezésnél egyazon személy számára legfeljebb egyféle húsételt szabad felszolgálni. *Húsételnek tekintendő e tekintetben mindenmű hal is.*

A hús fogyasztásra vonatkozó új rendelet szeptember hó 25-én lépett életbe. A rendelet megszegése kihágás, a mely két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Bizonyos, hogy a rendeletnek a halpiacra befolyása lesz; a halkereslet mindenestre növekedni fog. Nagy hibának tartanók, ha termelőink, vagy kereskedőink

ezt az új helyzetet kihasználnák a fogyasztókkal szemben. Igaz, hogy nálunk eddig, a mint kimutattuk, még mindig legolcsóbb a hal más hasonló természetű és értékű élelmiszerekhez képest, de a szomszéd külföldhöz képest mégis jóval drágábban jut hozzá a fogyasztó. Némi bölcs mérséklet tehát — mindnyájunk közös érdekében — nagyon ajánlatos.

A halászejgy nélkül való halászat büntetése.

A rendőri büntetőbíráskodás terén e kérdésben fennálló helytelen, illetve téves törvénytárgyarázatra akarok e helyen reámutatni.

Ugyanis a rendőri büntetőbírók legtöbbje azt az álláspontot követi, hogy ha a halászejgygel nem bíró terhelt más halászati kihágásban is vétkesnek talál, akkor a halászejgy nélküli halászat neki bűnül fel nem róható. Indokolják ezt a halászatról szóló 1888: XIX t. cz. 66. §-ával, mely a következőképpen szól: „Kihágást követ el és tíz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki halászejgy nélkül halász (8. §) amennyiben az előző szakaszokban meghatározott kihágási esetek valamelyike fenn nem forog és a ki halászejgygel bír, azt azonban a 9. §-ában említetteknek felszólítására elő nem mutatja.“

Amint látjuk, e szakasz azon kitétele: „amennyiben az előző szakaszokban meghatározott kihágási esetek valamelyike fenn nem forog“ — tényleg félreértésre adhat okot, de csak az első pillanatra, mert, ha jobban utána nézünk, hogy hová céloz e kitétel, mindjárt tisztába jövünk azzal, hogy a halászejgy nélküli halászat mindig büntetendő, akár társul hozzá más kihágás, akár nem. Az „előző szakaszok“ alatt ugyanis, miután halászejgyről van szó, csak azokat a szakaszokat kell érteni, melyek a halászejgyekről említést tesznek Ilyenek a 64. és 65. szakaszok.

Kún Magyar György parazsat nyom a kupak alá és fejét kétkedőn rázza.

Az öreg sűrűn hunyorgatva visszapillant és az el nem hangzott kérdésre megadja a választ:

— De bíz' jól lesz a!

Feleletében ott büszkélkedik a vizet járó mesterek önérzete: a Bodrog mentén így csináljuk ezt!

A metáliás hallgatagon pipázik s nézi a parázs melegének erőlködését, a mint a sárgahasú halakat nyújtja, feszíti a nyárson. A pikkelyes bőr egyideig még birkózik hatalmával, de aztán barnul, megrepedezik. És mivelhogy a csajkában már rotyogva forr a víz, a metáliás leveszi fedelét, a megázott teát beleveti, két kampós ágat beleakaszt a bádóg fülébe és kiemeli az edényt.

Az öreg ezalatt kenyérzsákjából kihalszsa sótartóját, fanyelű bicskájával fölhasítja a halak hasi oldalát, az összezsugorodott belső részeket kirázza belőlük, aztán végigmetszi a hátukat, egy lendítéssel lefejt a megpörkölt irhát, kívül-belül megszózza őket és nyárson tálalja föl mesterművét.

Kún magyar György jói üen falatozik a csemegéből, Tata azonban kötekedve vigasztalja:

— Többet is adnék, de köll — és mintha otthon kicsike fiát etetné, a sóvárogva pislogó muszkába tömi a remek falatokat, ráadásul pedig megitatja bádóg poharába merített teával is. Mivelhogy a magyar ember ételét-italát ellenségével is megosztja.

Czihelődünk.

Útközben pipaszár mellől megindul a szóbeszéd.

Tata véleményezi:

— A fogásért jutalom is jár. Vagy 50 kroncsi!

Kún Magyar tamáskodik:

— Nem lehet!

— Nem-e?

— Nem!

— Oszt' miért?

— Mert nem is verekedett!

— Hát?

— Hát mikoron Duklánál viaskodtunk, minden eleve-n fogott muszkáért hét korona jutalom járt!

— Sok volt ott belőlük, azért adódott csak annyi!

— De verekedtek, ez meg csak picézett!

— Pedig adnak, adnak — csökönyösködik az öreg.

— Fejiben megiszszuk az áldomást!

— Szárazon marad a gégém — veti vissza a metáliás.

— Pedig megiszszuk, ha rögvest a bugyellárisom is izzadja ki az árát!

Így.

Tata valamiként úgy érzi, hogy a metáliásnak igaza lesz, de a nagy szó kimondatott. Eb ura fakó, a ki be nem tartja.

*

Harmadnapra visszazálltak a magyarjaim.

Kilenczven kilométernyi gyaloglás és huszonnégy

A 64. szakasz *e)* pontja szerint 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki hamisított halászejgy használata mellett halász.

A 65. szakasz *e)* pontja szerint kihágást követ el és 50 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő a ki anélkül, hogy halászejgyel bírna vagy másnak nevére szóló vagy érvényességére nézve lejárt halászejgy mellett halász. Az *f)* pont szerint pedig ugyanaz a büntetés éri azt, a ki saját nevére szóló jegyét használat végett másnak adja át.

Tehát a 64. § *e)* pontja és a 65. § *e)* és *f)* pontjai összesen öt oly súlyosabb esetet sorolnak fel, melyek a halászejgygel vonatkozásban vannak, de ezzel természetesen nem merítették ki az összes lehető esetek számát s ezért volt szükség az enyhébb esetekre a 66. §-t megalkotni csupán 10 koronáig terjedhető büntetéssel. Ily eset lehet például az, ha valaki halászejgyét magával nem viszi vagy otthon felejtí, vagy ha elveszíti és másodpéldányt be nem szerez, egyszóval ha az ellenőrzést megnehezíti. Erre vall az idézett 66. szakasznak a 8. §-ra zárójelben való hivatkozása is, mely 8. § kimondja, hogy a ki halászni akar, a halászejgyet halászás közben magával vinni köteles.

Hasonlóan enyhe büntetést (2 K-tól 20 K-ig) ró ki a fegyver- és vadászati adóról szóló 1883: XXIII. t.-cz. (mely sok tekintetben mintául szolgált a halászati törvény megalkotásánál) 42. §-ának *a)* pontja arra az esetre, ha valaki vadászejgygel bír, azt azonban felszólításra (bármely okból) elő nem mutatja. Mellesleg megjegyzem, hogy e törvény ezt a csekély súlyú kihágást a 36. § *c)* pontjában teljesen indokolatlan és méltánytalan szigorúsággal még mellékbüntetésként azzal bünteti, hogy a kihágótól a vadászejgyet három év tartamára eltiltja.

De térjünk vissza a halászati törvényre, melynek már említett 8. §-a egészen egyszerűen és érthetően, sőt félremagyarázhatatlanul kimondja, hogy a ki halászni

akar, halászejgyet vállalni és azt halászás közben magával vinni köteles.

Halászni lehet hálóval, horoggal, löfegyverrel, nyílvesszővel, kődobással, botütéssel, maszlaggal, dinamítal, sőt egyszerűen pusztá kézzel is lehet halakat a kövek alól vagy parti lyukakból kiszedni, továbbá a bármi okból elkábult vagy a partra szorult, áradás után kinlrekedt, esetleg a magukról megfeledkezett ivó halakat vagy pedig a sűrű iszaptól vagy levegőhiánytól fulladozó halakat minden eszköz nélkül is kézzel megfogni.

Miután e műveletek bármelyike is kimeríti a halászat fogalmát, a törvény értelmében e műveletek mindegyikéhez halászejgy szükséges s a halászejgy hiánya büntetendő még akkor is, ha a felsorolt műveletek valamelyikét a törvény külön is büntetni rendeli. Például a kábító, mérgező és robbanó szerekkel való halászatot a 62. § tiltja s a halászati társulatok üzemeit tervei tilalmazzák a lövés, ütés, szúrás által történő halászatot.

Álláspontom helyességét döntő súlylyal igazolja még a törvény 69. §-a is, mely a kihágásokról szóló büntető-törvénykönyv általános határozataira utal. E törvénykönyv (1879: XL. t.-cz.) 29. §-ának *b)* pontja szerint kihágások halmazata esetében, ha pénzbüntetés alkalmazatik egyedül vagy elzárással együttesen, az a pénzbüntetéssel büntetendő mindenik kihágás miatt a 16. § korlátai (2 hónapi elzárás és 600 K pénzbüntetés) között külön-külön állapítandó meg.

Nyilvánvaló mindezekből, hogy a halászatról szóló 1888: XIX t.-cz. 66. §-a a következőképpen értelmezendő:

„Kihágást követ el és 10 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki halászejgy nélkül halász (a 8. § ellenére halászejgyét magával nem viszi), a mennyiben a 64. § *e)* és a 65. § *e)* és *f)* pontjaiban meghatározott kihágási esetek valamelyike fenn nem forog és a ki halászejgygel bír, azt azonban a 9. §-ban említetteknek felszólítására elő nem mutatja.“

órai vasúti utazás után, szemre csapott sapkával, búsan verték az út porát.

Tata még odamenet sürgönyileg felverte háznépét: akkor meg akkor az ... i fogolytáborba szállítja az eleven muszkáját! Az anyjuk valóságos gyilkolást rendezett a kakasok között, sebtiben kifűtölte a búbos kemenczét, a batyút megtömté abált szalonnával, száraz kolbászsal, az öblös kulacscsal, borsos pogácsával, meg miegyébbel. Vonatra szállt, hogy időre ott legyen, a hol az ura átadja azt a kutyaképű tatárt, a kívül minden bizonynyal előbb úgy kellett megbirkóznia, mint csodabevő Szentgyörgy lovagnak a hétfejű sárkánnyal.

A tábor előtt, az agáczák árnyékában, türelmesen megvárta muszkafogó, vitéz ura jöttét. Ott kitalálta batyúja tartalmát. A hazai ételnek megvan az a jó erénye, hogy egyik falat megkívánja a másikat. A rántott csirkeszárnyak, czombok szaporán fogytak, jutott belőlük vagy féltuczat a muszka begyinek is. Ráadásul megittatták az öblös kulacsból, hadd emlegesse valamikor otthon, hogy a magyar Hegyalja vérforraló nedűjét a vendégszeretet járulékaként megízlelte.

A tábor irodájában azonban hiba esett a kréta körül. A tiszt úr valami érthetetlen nyelven faggatta a tatárt, a mihaszna azonban csökönyösen védekezett, hogy a határmenti polyák erdőből, a hol mint famunkás dolgozott, nem szökött meg, csak halászszenvedélye vitte őt a vízhez, hogy vérbéli, otthoni szokásához híven, mindennapi halacskaít fogja.

A két magyar rettenetesen elképedt.

Elsőnek Tata eszmélt fel. A halásztörvényt, a magyar becsületes és egyebeket emlegetett, egy nyírott bajszú azonban ráripakodott:

— Ne locsogja magát annyi, mint egy vén asszony! A két grániczőr kiszédült az irodából.

Künn, a szabad levegőn, felhördült az öreg:

— Vén asszony vagyok? — és a szemében föllobbant a gyilkoló szenvedély lángja.

Kún Magyar csitította:

— Nem magyar vót, a ki mondta!

Hát ez igaz!

Az öreg sűrűn pislogott a metáliásra, várta a folytatást.

— Dejszen a tatár még se fog picézni magyar vízben!

Ez hatott!

Kiczihelődtek az állomásra és az első vonattal hátat fordítottak a barátságtalan vidéknek.

Útközben a metáliás nagysokára firtatni kezdte az áldomás dolgát.

Megitták!

És szemrevágott sapkával búsan verték a nagy hegyek között kígyózó út porát, az öreg pedig keservében rázendített a negyedszázad előtti régi nótára:

— „... Mind elvitték a legények elejét!...“

A fentiekből következik az is, hogy ha például valaki a vízparton sétálva, a partszélen vergődő maszlagos halakat összeszedi, akkor kétféle kihágásért büntetendő. Először a halászatra jogosított engedélye nélküli (64. vagy 65. §), másodsor pedig halászejegynélküli halászatért (66. §). Ha pedig a maszlagot ő dobta a vízbe, akkor ezért még külön is megbüntetésre (62. § a) p.).

A valóságban — sajnos — a legtöbbször felmentik azt, a ki a már ügyis elpusztuló halat kézzel kifogja s éppen ez a törvény szellemével ellentétes enyhe elbírálás nehezíti meg a dinamitózó és maszlagoló orvhalászok számának apasztását, mert hiszen mindegyik azzal érvel s azért bujik ki a büntetés alól, hogy ő csak kézzel szedte ki a halakat, de nem tudja, ki kábította el azokat.

Mindezeket ajánlom az Országos Halászati Felügyelő-ség szíves figyelmébe azzal a kéréssel, hogy mint a halászati kihágások esetében kijelölt szakképviselő, fellebbezési jogának érvényesítésével a törvény fent vázolt téves magyarázatának és enyhe alkalmazásának vessen gátat.

Még egyszerűbb volna a kérdés megoldása, ha az Országos Halászati Egyesület felhívna a m. kir. földművelésügyi miniszter figyelmét a most tárgyalt fonák körülményekre s egy megfelelő oly körrendelet kibocsátását szorgalmazná, mely körrendelet egy csapásra helyes útra terelné az alsófokú rendőri büntetőbíró-ságok joggyakorlatát.

Heverde Frigyes.

Szerkesztő megjegyzése. Teljesen méltányoljuk az e cikkben kifejtett szempontokat, mégis jeleznünk kell, hogy a halászejegy nélkül való halászat büntetése körül fennforgó gyakorlat III. fokú döntésen alapszik. A 26,226/1900. sz. F. M. intézkedésben ki van mondva, hogy "... a halászejegy nélkül való halászat ténye az i.-t. 66 §-a alapján külön csak akkor büntetendő, ha egyidejűleg egyéb kihágás az illető fél által el nem követtetett".

Poroszország új halászati törvénye.

Írta: Landgraf János. (Folytatás.)

46. §.

Ha a szövetkezet előljáróságát, vagy ennek egyes tagjait a felügyelő hatóság rendelete ellenére sem sikerül megválasztatni, eme hatóság a hiányzó tagok helyére helyetteseket állíthat, a kik a szabályszerű választás megtörténteig azok kötelességeit teljesíteni tartoznak. A felügyelő hatóság a helyettesek részére megfelelő jutalomdíjat szabhat.

47. §.

(1) Ha a szövetkezet elmulasztja, avagy megtagadja a törvény, az alapszabály, vagy illetékes hatóság részéről megszabott tennivalókat és a szükséges kiadásokat a költségvetésbe fel nem veszi, illetve azokat el nem fogadja, jogában áll a felügyelő hatóságnak kellő okfejtés mellett azoknak a költségvetésbe leendő beállítását elrendelni és a renkvüli költségek kivetéséről és behajtásáról gondoskodni.

(2) Az ilyen rendelkezéssel szemben a szövetkezet két héten belül a kerületi bizottságnál jogorvoslattal élhet.

48. §.

(1) Ingatlanok eladásához, valamint kölcsönök felvételére — kivéve, ha ezek a tartozás álladékat nem

emelik — a szövetkezet a járási (városi) bizottság hozzájárulását is meg tartozik szerezni.

Az alapszabályok egyéb esetekre nézve is kiköthetik a hatóság előzetes hozzájárulását.

49. §.

A felügyelőhatóság bármikor betekinthez a szövetkezet ügyirataiba és úgy a költségvetés, mint a zárószámadások, továbbá az előljáróság és a közgyűlési (választmányi) határozatokat tartalmazó jegyzőkönyvek másolatát bekérheti. Jogában áll továbbá a szövetkezet pénztárát és ügykezelését bármikor megvizsgáltatni és úgy az előljáróság ülésein, mint a közgyűlésén akár személyesen, akár megbízottak által résztvenni.

50. §.

A szövetkezetnek jogában áll a tagjait illető vízterületeken, avagy ezeket környező ingatlanokon mindama létesítményeket felállítani és fenntartani, a melyek a szövetkezeti cél érdekében szükségesek. A 13. § 3. és 4. bek.-ben foglaltak megfelelően alkalmazandók.

(2) Vitás esetekben a felügyelő hatóság dönt afelett, hogy a társulati cél érdekében van e szükség a célba vett létesítményre. Ennek határozata ellen két héten belül fellebbezésnek van helye.

(3) Esetleges károkért, a melyek a létesítményekből a tagokra háramolnak, ezek a szövetkezettől kártérítést követelhetnek.

51. §.

A szövetkezet hozzájárulásával tagok be- és kiléphetnek. Ámde ehhez a felügyeleti hatóság hozzájárulása is kikérendő; ez a tagok kiválása esetén, a netáni hitelezőkre is tekintettel tartozik lenni.

52. §.

(1) A szövetkezet köteles olyan halászati jogosultakat tagul felvenni, a kiknek halasvizei a szövetkezet vízterületével kapcsolatosak s a kik ezt azért kérik, mert rájuk nézve haszonnal, a szövetkezetre nézve pedig lényegesebb kárral nem jár.

(2) A szövetkezet az újonnan belépő halászati jogosulttól a már teljesített kiadások megfelelő részét és a belépés folytán netán előálló különleges költségek megtérítését követelheti.

(3) Az 1., 2. bek. alattiakból származó viták tekintetében a járási (városi) bizottság határoz.

53. §.

(1) A szövetkezet kötelezettségeiért annak vagyona szavatol. Ha pedig abból a szövetkezet hitelezői ki nem elégíthetők, a tartozás az alapszabályokban megállapított hozzájárulás arányában az előljáró által teljesítendő kivetés alapján fedezendő.

(2) A kilépő tagok, kilépésük időpontjáig járó járulékokért, szavatolni tartoznak.

54. §.

(1) A haszon- és a teherviselés aránya a halászati jog értéke szerint szabályozandó.

(2) A tagok szavazati joga a szövetkezeti terhek viselésének aránya szerint állapítandó meg. Minden járulékkötelesnek legalább egy szavazattal kell bírnia.

(3) A szavazásban résztvevő jogosultak egyhangú határozatával más kulcs is megállapítható, mint az, melyet a 2., 3. bek. alattiak megjelölnek.

55. §.

(1) A szövetkezetbe való tartózkodás felett támadható viták a közigazgatási peres eljárás során tisztázandók.

(2) A szövetkezeti terhek kivetését és viselését, valamint a haszonból való részesedést illetőleg, az érdekeltek négy héten belül felszólalhatnak, mi felett az előljáró határoz. Ezen határozat ellen, a mennyiben a felek a választott bíróságot (44. §) nem akarják igénybe venni, két héten belül a közigazgatási peres eljárás során panaszszal élhetnek. A panasz azonban nem akadályozhatja meg a határozat végrehajtását.

(3) Illetékes a járási, városokban a kerületi bizottság.

56. §.

(1) Az előljáróság és ha ez több tagból áll, ennek elnöke, rendelkezéseik végrehajtásánál a tagokkal szemben a következő kényszereszközöket alkalmazhatják:

1. Olyan cselekménynél, a melyet más is elvégezhet, ennek végrehajtása érdekében, a terhelttől kényszerrel behajthatják a kapcsolatos és előzetesen megszabandó költségeket.

2. Ha bizonyos, hogy a terhelt a cselekményrel kapcsolatos kiadásokat sajátjából fedezni nem képes, vagy pedig, ha más által végre nem hajtható, illetve olyan munkáról van szó, a melyet másra áthárítani nem lehet, 30 márkáig terjedhető pénzbírságot alkalmazhatnak. Ezen bírságpénzek a szövetkezeti pénztárt illetik.

(2) A kényszereszközök alkalmazását az ezekkel való írásbeli fenyegetésnek kell mindenkor megelőznie. Az utóbbiban megfelelő határidő tűzendő az illető cselekmény fogatosítására.

57. §.

(1) Az előljáróságtól, illetve ennek elnökétől származó s valamely kényszereszköz alkalmazására vonatkozó rendelkezés ellen a felügyelő hatóságnál panasz emelhető s ennek határozata ellen további panasz a felsőbbfokú felügyelő hatósághoz, sőt még ennek a döntése is felelbevezhető a közigazgatási bírósághoz. Az ilyen panasz azonban csak arra alapítható, hogy:

1. a követelt munkálát a panaszosra azért sérelmes, mert az annak alapjául szolgáló törvény vagy hatósági rendelet helytelenül alkalmaztatott s így a panaszost jogaiban sérti;

2. hogy a kényszereszköz alkalmazására hiányzik a tényleges szükség.

(2) Kényszereszköz alkalmazása ellen emelt jogorvoslat hatálya ama munkálatokra is kiterjed, a melyeknek érdekében a kényszereszköz fogatba vétetett, hacsak ebben az irányban külön felelbevezési eljárást folyamatba nem helyeztek.

(3) Az előljáróság, vagy ennek elnöke ellen emelt panasz ezeknél, a további panaszok ellenben ama hatóságoknál terjesztendők be, a melyeknek határozata ellen a felelbevezés irányul.

(4) A sérelem és a panaszok előterjesztésének ideje két hét.

(5) A határidő akkor is betartottnak tekintendő, ha a panaszok kellő időben, de a felülvizsgálatra jogosult hatóságnál lettek előterjesztve.

58. §.

Hátralékos tagjárulékok, valamint bírságpénzek és költségek (56. §) közigazgatási úton behajthatók. A végrehajtási eljárás a szövetkezet bérlői, vagy a szövetkezeti

halászatok egyéb haszonélvezői ellen is alkalmazható. A végrehajtó hatóságot a felügyelő hatóság jelöli ki.

59. §.

(1) Az előljáróság köteles a közgyűlést (választmányt) mindannyiszor egybehívni, a hányszor ezt a szövetkezet érdeke követeli, vagy pedig a tagok egyharmada a céljelölésével írásban kéri.

(2) Ha az előljáró ezen indítványnak két hónapon belül eleget nem tenne, az egybehívást a felügyelő hatóság teljesíti.

60. §.

A felügyelő hatóságnak jogában áll az előljáróság tagjai közül azokat, a kiket súlyosabb beszámítás alá eső kötelességmulasztás terhel, hivataluktól elmozdítani. Ily irányú rendelkezés ellen, két héten belül, a közigazgatási bírósághoz panasz emelhető. A döntés leérkezéig az illető előljárósági tag hivatali ténykedése felfüggesztettnek tekintendő.

61. §.

Ha a védelmi szövetkezet alakulásakor a szövetkezet kötelékébe tartozó valamely halasvizen a halászati jog bérbe van adva, a bérlőt nem illeti kártérítési igény a szövetkezettel szemben olyan intézkedésekért, a melyeket ez a 36. § alapján fogatosított. Ellenben jogában áll, a szövetkezet megalakulásától számított egy éven belül 3 hónapi felmondás mellett, a bérlőtől visszalépni.

62. §.

Ha a gazdasági szövetkezet alakulásakor a szövetkezet kötelékébe tartozó valamely halasvizen a halászati jog bérbe van adva, a bérlőnek a halászat gyakorlása helyett ama használati jogra van igénye, mely az alapszabályok értelmében a bérbeadót illeti, de ezzel szemben tartozik a szövetkezeti terheket is viselni. Jogában áll azonban a bérleteti viszonyt bármikor, külön felmondási határidő nélkül, megszakítani.

63. §.

Ha a 61. és 63. §§ érintett esetekben, a szerződések a jelen törvény hatálybalépte előtti időből származnak, úgy a bérlő, ha felmondási jogával él, a szövetkezettől kárpótlási követelhet ama kárért, mely a szerződésnek időelőtti felbontásából rája hárult.

64. §.

A bérbeadó ellen, a szövetkezet alakulása miatt, a bérlő nem támaszthat kártérítési igényt, kivéve ha eziránt más megállapodás történt.

Második rész.

Kényszerrel alakítható szövetkezetek.

65. §.

Védelmi szövetkezet a halászati jogosultak hozzájárulása nélkül is alakítható.

66. §.

(1) Gazdasági szövetkezet a halászati jogosultak többségének hozzájárulásával (71. §) alakulhat, ha a halállomány fenntartására és szaporítására a szövetkezeti együttes tevékenység kedvező s az nagyobb gazdasági hasznot ígér, mint az egyes jogosultak által folytatható üzem.

(2) A társulás ellen nyilatkozó halászati jogosultak csak akkor kényszeríthetők belépésre, ha nélkülök lehetetlen a szövetkezetet gazdaságilag célszerűen megalakítani.

67. §.

Gazdasági szövetkezet a halászatra jogosítottak többségének akarata ellenére is megalakítható, ha az egyes jogosultak üzeme az illető vizek halászatának gazdaságos kihasználásával össze nem egyeztethető; ámde kell, hogy legalább egy jogosult egyetértsen az alakulással.

68. §.

Olyan károkat, a melyeket a halászati jogosultak a gazdasági szövetkezetbe való bevonás folytán szenvednek, a haszon és a terhek megfelelő elosztásával kell kiegyenlíteni (43. § 1. bek. 5. p.).

Harmadik rész.

A szövetkezetek alakításánál követendő eljárás.

69. §.

(1) Szövetkezet alakítására irányuló eljárást a kormányzósági elnök vezeti. Ha a halasvíz több kormányzóság területén fekszik, a főelnök, — ha pedig több tartomány volna érdekelve, az illetékes miniszter jelöli ki a vezető kormányzósági elnököt.

(2) Az eljárás hivatalból, vagy pedig magánindítványra indítható meg.

70. §.

(1) Ha az eljárás megindítására vonatkozó indítvány nyilvánvalólag nem helytálló, végrehajthatlan, avagy célszerűtlen, az minden további tárgyalás nélkül végzésileg elutasítható, a mely végzés kellően megokolandó.

(2) Egyébként a kormányzósági elnök külön biztost nevez ki, az érdekeltekkel leendő tárgyalás végett. Ezt kell tenni a hivatalból indított eljárás során is.

(3) A biztos elkészíti az alapszabálytervezetet és a jogosultakat tanácskozássra hívja össze, a hol a szövetkezet alakulásának a kérdése tárgyalandó. A meghívóban feltüntetendő, hogy 66. és 67. §§ alapján kényszerrel bevonandó érdekeltek is vannak. A tanácskozássra a célbavett vízterületen érdekelt halászati jogbérletők is meghívandók és a szövetkezeti alakulás kérdésében meghallgatandók.

71. §.

(1) Ha valamely gazdasági szövetkezet alakulása ellen kifogást emelnek és a 66. § 1. bek. vélelmezett eset forog fenn, a szövetkezet alakulása fölött a jelenlevők névszerint szavaznak.

(2) Ha a szavazók névszerinti többsége ellene is nyilatkozott a társulásnak, amennyiben mellett szavazók a halászat értékszerinti többségét képviselik, a szövetkezet megalakultnak tekintendő. Kétes esetekben, az egyes jogosultságok értéke fölött a járási (városi) bizottság határoz.

72. §.

(1) Ha a szövetkezet megalakult (70., 71. §§), a biztos úgy az alapszabályok, mint minden egyéb, általa szükségesnek tartott kérdésben határozatot hozat. Erre az érdekeltek megbízottakat is küldhetnek ki.

(2) A 71. §-ban említett esetben a társulást ellenzők követelhetik, hogy a megbízottakat a helyeslők és az ellenzők külön-külön választhassák, oly számmal, mely lehetőleg megfelel a szavazásban megnyilatkozó, igenel és nemmel szavazók számarányának. A meghatalmazottak számát a biztos állapítja meg.

(3) Mindezen határozatokhoz, kivéve az 54. § 3. bek. érintett esetre vonatkozót, a tanácskozáson megjelent

jogosultak vagy meghatalmazottaknak a halászati jogosultságok értékszerint számított egyszerű többsége szükséges.

73. §.

Ha valamely halászati jog több személy közös tulajdona, ezeknek a szavazata abban az értelemben veendő számításba, a hogyan a tárgyaláson megjelent többi jogosultak többsége szavazott, számítva a többséget fejszám szerint, illetve a 71. § 2. bek. esetén a halászati jogosultságok értéke szerint.

74. §.

Ha valamely halászati jog létezését vagy kiterjedését illetőleg kétely támad, úgy akár az érdekeltek egyikének, akár pedig a biztos kívánságára a járási (városi) bizottság véglegesen dönt afölött, hogy az eljárás során ki és a halászati jog mily kiterjedésben veendő figyelembe.

75. §.

(1) Ha valamely védelmi szövetkezet alakítása ellen óvást emelnek, a biztos az érdekelteket az alapszabályokra vonatkozólag tartozik meghallgatni.

(2) Így jár el akkor is, ha gazdasági szövetkezet alakítását kifogásolják, vagyis ha a 67. § vélelmezte eset forog fenn.

76. §.

A jelen törvény 70—75 §§ értelmében szükséges tárgyalások egy határnapra egyesíthetők.

77. §.

(1) A tárgyalásokat a biztos vezeti. Jogában áll az érdekeltek, szakértők vagy más személyek ellen, amennyiben tiszteletlenül viselkednek, a büntetőjogi következményeken felül, 20 márkáig terjedő rendbüntetést is alkalmazni.

(2) Rendbüntetés miatt emelt panaszokban a kerületi bizottság dönt végérvényesen. A hatósági eljárást vezető biztos ténykedése ellen irányuló panaszok dolgában pedig a kormányzósági elnök határoz véglegesen. A panasztétel ideje két hét.

78. §.

Az érdekeltekkel és meghatalmazottjaikkal folytatott tárgyalásokról jegyzőkönyv vezetendő. Ebben az alkalmazott rendbüntetés (77. §) és ennek oka is feltüntetendő. A jegyzőkönyvet a biztos, a netán alkalmazott jegyző és a szakértők, a mennyiben ilyenek is alkalmazottak, aláírni tartoznak. Ha pedig meghatalmazottakat is választottak, a jegyzőkönyvet ezek is aláírják.

79. §.

(1) Az érdekeltek a tárgyalásra egy héttel előbb, sürgős esetekben legkevesebb három nappal előbb meghívandók. A meghívóban a tárgysorozat közzelendő.

(2) Az alapszabálytervezet nyolcz nappal előbb közszemlére teendő ki és ennek a helye és ideje a meghívóban jelzendő.

(3) A meghívóban kifejezés adandó ama figyelmeztetésnek is, hogy a ki a tárgyaláson részt nem vesz, avagy nem szavaz, azt olybá tekintik, mint a ki akaratával a többség határozatához csatlakozik.

(4) Az eljárás egyéb részleteire nézve a vízjogi törvény 264—269. §§-ban foglaltak érvényesek.

(Folyt. köv.)

A magyar halászat szakirodalma.

Irtta: **Vutskits György dr.**

(Folytatás.)

1112. *Uszleber Antal*: Az új halászati törvényjavaslat. I. I. V. évf. 1903/04. 4. sz. p. 31—32.; 8. sz. p. 67. (Megjegyzések ezen cikkekre Répássy M.-tól ugyanott.)
1113. *Valasek Ferencz és Metzli Kamil*: Az élőhalak szállítása és a vasutak. I. I. XIII. évf. 1911/12. 26. sz. p. 247—248.
1114. *Vangel Jenő dr.*: Új módszer a halak konzerválására. Pótfüzetek a Természettud. Közlöny. XXVIII. k. 1916. p. 30—33.
1115. — Nagy képes természetrajz. I. r. Állattan kiváló tekintettel Magyarország állatvilágára. Budapest, 1899.
1116. — Utolsó szó. Válasz Méhely Lajos még egy hang a magyar zoológia érdekében. Budapest, 1900.
1117. *Varga Lajos*: A plankton-epibiontok. Természettud. Közl. Pótfüzetek. 1914. évf. XLVI. p. 94.
1118. *Várnai Sándor*: A régi magyar halászat emlékeiből. „Halászat.” VIII. évf. 1906/07. 12. sz. p. 93—94.; 13. sz. p. 100—101.; 14. sz. p. 108—109.
1119. — Pesti halászok háborúsága a XIII. században. I. I. 1905/06. 23. sz. p. 188—190.
1120. *Végh János*: A szegedi Fehértó halasgazdasága. I. I. XII. évf. 1910/11. 1. sz. p. 4—5.
1121. — Szikesvízű tavak halászata. (A Péteri tó.) I. I. XIII. évf. 1911/12. 10. sz. p. 77—78.
1122. — A hullámtéri kubikgödrök lehalászása. I. I. 1911/12. XIII. évf. 16. sz. p. 147—148.
1123. — Halászati sportegyesületek. I. I. XIII. évf. 1911/12. 17. sz. p. 157.
1124. — Halasítás galóczával. I. I. XIII. évf. 1911/12. 30. sz. p. 286—287.
1125. — Barátságok szerkezete és alapozása tözezes talajokon. I. I. XIV. évf. 1913. 9. sz. p. 96—97.
1126. — Halasgazdaságok szikes területeken ártézi kutak vízfeleslegével. I. I. XIV. évf. 1913. 11. sz. p. 117—119.; 12. sz. p. 129—131.
1127. — Az üzemterv hatálya. I. I. XIV. évf. 1913. 20. sz. p. 217—219.
1128. — Halasítás galóczával. I. I. XIV. 1913. 24. sz. p. 261—262.
1129. — Munkásbiztosítás halasgazdaságoknál. I. I. XV. évf. 1914. 4. sz. p. 39—41.
1130. — Halászati kihágások és hallopás. I. I. XV. évf. 1914. 8. sz. p. 85—88.
1131. — A halászati társulatok bajai és sikeres működésük feltételei. I. I. XVI. 1915. 8. sz. p. 73—77.
1132. *Vidéki*: A halászati jog köréből. I. I. III. évf. 1901/02. 23. sz. p. 170—171.
1133. — A halászati jogosultság mint tulajdon. I. I. IV. évf. 1902/03. 7. sz. p. 49—50.
1134. *Vitalis István dr.*: Hont vármegye természeti viszonyai. Halak, p. 21. Hont vármegye és Selmeczbánya sz. kir. város. Budapest. (Évszám nélkül.)
1135. *Vojnich Oszkár*: Czethalászat. Vízügyi és Hajózási Közlöny. 1898. 41. sz. p. 365—367.
1136. *Vogt, Grote, Hofer*: Die Süßwasserfische von Mitteleuropa. Frankfurt a/M. und Leipzig. 1909.
1137. *Vutskits György dr.*: A halakról általában és a Balaton halfajairól különösen. (A keszthelyi kir. kath. főgimnázium Értesítője. 1892.)
1138. — Adatok a Balaton és a keszthelyi „Hévíz” halfaunájához. Természettud. Közlöny. XXVII. k. Pótfüzet. Budapest, 1895. p. 15—18.
1139. — Adatok a Balaton halfaunájához. I. I. XXVII. köt. 34. Pótfüzet. 1915. p. 109—113.
1140. — A kősüllő és laposkeszeg a Balatonban. I. I. XXVII. k. 34. Pótfüzet, p. 5—8. 1896.
1141. — Fénytelen és torzult halak a Balatonban. I. I. XXIX köt. 40. Pótfüzet, p. 36—39. 1897.
1142. — A Balaton halai és gyakoriságuk. Természettud. Közl. 29. köt. p. 593—595. 1897.
1143. — Adatok a Balaton halfaunájához. Természettud. Közl. 29. köt. p. 232—235. 1897.
1144. — Téves adat a Balaton halairól. I. m. XXIX. köt. p. 235. 1897.
1145. — A kakuk-hal. „A Természet.” I. évf. 1897/98. 8. sz. p. 4—7.
1146. — Balatoni indigénák. I. I. I. évf. 1897/98.; 24. sz. p. 2—6. (Pelecus cultratus és Gobius marmoratus.)
1147. — Állatélet az év egyes hónapjaiban. Halak. I. I. II. évf. 1898/99.; 1. sz. p. 9—10.; 3. sz. p. 11—12.; 5. sz. p. 7—9.; 7. sz. p. 10—11.; 9. sz. p. 9—10.; 11. sz. p. 9—10.; 13. sz. p. 13.; 15. sz. p. 10—11.; 17. sz. p. 10—11.; 19. sz. p. 7—8.; 21. sz. p. 10—11.; 23. sz. p. 9—10.
1148. — A halak családi életéből. „Halászat.” II. évf., mint „A Természet” IV. évf. melléklapja. 1900/01.; 11. sz. p. 68—70.
1149. — Horvát-Szlavonország halfaunája. I. I. IV., ill. II. évf. 1900/01.; 20. sz. p. 133—135.
1150. — A halak házias életéből. I. I. IV., illetőleg II. évf. 1900/01.; 21. sz. p. 138—140.
1151. — Szülői szeretet a halak életében. „Halászat.” III. évf. 1901/02.; 7. sz. p. 46—50.
1152. — Balatoni halászfurfangok. I. I. III. évf. 1901/02.; 12. sz. p. 86—89.
1153. — A hal és a babona. I. I. III. évf. 1901/02.; 16. sz. p. 118—122.
1154. — A fenéki haláskunyhó. I. I. III. évf. „Halászat”, mint „A Természet” melléklapja. V. évf. 19. sz. p. 9—10.
1155. — A tiszavirág. I. I. V., illetőleg III. évf. 1901/02.; 23. sz. p. 8—9. (Palingenia longicauda.)
1156. — Magyar- és Horvátország halfajainak újabb termőhelyeiről és földrajzi elterjedéséről. Természettud. Közlöny. Pótfüzetek LXX. Állattani Közleményeiből. 1901. p. 158—161.
1157. — Über neuere Standarte und die geographische Verbreitung der selteneren Fischarten Ungarns und Kroatiens. Sonderabdruck aus dem XIX. Bande der Math. u. Naturwissenschaftlichen Berichte aus Ungarn. Leipzig, 1901.
1158. — Horvát-Szlavonország halfaunája (Phoxinellus croaticus, Telestes polylepis). „A Természet”, illetőleg „Halászat” IV. évf. 1900/01.; 20. sz. p. 133—135.
1159. — A kurta baing. (Leucaspius delineatus Heck.) természetrajza. Állattani Közlemények, p. 177. 1903.
1160. — A magyar birodalom halrajzi vázlata. Különlenyomat a keszthelyi r. kath. főgimnázium 1903/04-iki „Értesítőjéből.” Keszthely, 1904.
1161. — Állatoktól pártfogolt halak. „A Természet.” VI. évf. 1902/03.; 1. sz. p. 1—3.
1162. — Sárhalak. I. I. VI. évf. 1902/03.; 11. sz. p. 9—11.
1163. — Pisztrángfogás. I. I. VI. évf. 1902/03.; 21. sz. p. 2—6.
1164. — A turfás vizek élete. „A Természet.” VII. évf. 1903/04.; 2. sz. p. 13—16.

1165. — Vízkóros balatoni halak. I. I. VII. évf. 1903/04.; 11. sz. p. 121—124.

1166. — Harcsa-kaland. I. I. VII. évf. 1903/04.; 16. sz. p. 182—184.

1167. — Vízkóros balatoni dévérkeszegen élősködő és hazánkban új rákocská. I. I. VII. évf. 1903/04.; 20. sz. p. 229—232. (Tracheliastes maculatus.)

1168. — Halaink alsórendű rákellenségeiről. „Halászati.” V. évf. 1903/04.; 21. sz. p. 174—176.

1169. — A harcsa. (Silurus glanis.) I. I. VI. évf. 1904/05.; 5. sz. p. 34—35.

1170. — A csuka. (Esox lucius.) I. I. VI. évf. 1904/05.; 8. sz. p. 58—60.; 9. sz. p. 66—68.

1171. — A balatoni fogassüllő ivási helye és ideje. I. I. VI. évf. 1904/05.; 10. sz. p. 75—76.

1172. — A balatoni halászat kérdéséhez. I. I. VI. évf. 1904/05.; 14. sz. p. 106—109.; 15. sz. p. 114—115.

1173. — Vak halak. I. I. VI. évf. 1904/05.; 16. sz. p. 123—125.

1174. — A ponty. (Cyprinus carpio.) I. I. VI. évf. 1904/05.; 18. sz. p. 138—140.

1175. — Az őn. (Aspius rapax.) I. I. VI. évf. 1904/05.; 21. sz. p. 166—167.

1176. — A magyar birodalom halfaunája. „A természet.” VIII. évf. 1904/5. 1. sz. p. 7.; 2. sz. p. 18—21.; 3. sz. p. 31—33.; 4. sz. p. 43—45.; 5. sz. p. 56—57.; 6. sz. p. 68—69.; 11. sz. p. 165—167.; 12. sz. p. 139—141.; 13. sz. p. 154—155.; 14. sz. p. 165—167.; 23. sz. p. 266—267.; 24. sz. p. 283. (Folyt. köv.)

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület t. tagjait kérjük, hogy tagsági díjaikat ne a szerkesztőség címére küldjék, mert akkor esetleg előfizetési díjként számolhatik el, a mi aztán zavarra ad okot, hanem a következő címre: *Kuttner Kálmán* egyesületi pénztáros, *Budapest, V., Ügynök-utca 19.* A tagsági díj egy évre 6 korona.

Tagsági díjat fizettek 1916. évi május 15. óta:

1912. évre: M. Kir. Állattani Intézet Kolozsvár, br. Blomberg Lajos.

1913. évre: M. Kir. Állattani Intézet Kolozsvár, br. Blomberg Lajos, főhercegi Erdőgondnokság Belye.

1914. évre: M. Kir. Állattani Intézet Kolozsvár, br. Blomberg Lajos, Felkai Halászegylet, Dr. Unger Emil.

1915. évre: M. Kir. Állattani Intézet Kolozsvár, br. Blomberg Lajos, Breznóbányai Sporthorgászok Egyesülete, Felkai Halászegylet, Nagy Imre, Szabadka város, Timár László, Dr. Unger Emil.

1916. évre: M. Kir. Állattani Intézet Kolozsvár, Bacsák Béla, Budapesti Sporthorgászok Egyesülete, Burkovszky Kálmán, br. Blomberg Lajos, Breznóbányai Sporthorgászok Egyesülete, Fischer Izidor, főh. Erdőgondnokság Belye, Francisci Árpád, ifj. Mészáros Lajos, Nagy Imre, Szabadka város, Timár László, Taranyi tógazdaság, Udvardy János, Unger Emil dr.

1917. évre: Haltenyésztő R.-T.

VEGYESEK.

Ikrás ponty szeptemberben. A ponty késői ivásáról többször hallunk. Valószínű, hogy ilyen későn érő pontyok ivása el is maradhat. Erre enged következtetni a Velencei tóból most — szeptember 20-a körül — kifogott egyikilós és néhány dekás négynyaras vad ponty, mely csakúgy duzzadt az ikrától, mintha májust irnánk. Oly sok volt a jóból, hogy a halleves sűrű lett tőle!

Érdekes megfigyelés a rákról. Nálam a haltartóban a rák, a hol együtt van pontytyal, vörösszárnyú keszeggel és aranyhallal, vedlik. Ezek a *békés* (?) természetű halak ilyenkor a szó szoros értelmében megesszik a rákot. Sőt, ha a rák már kissé erősebb, harcra készebb, verekednek véle s megesik, hogy a gyengébb rákok lábait lecsípkedik. A rákok valósággal lábatlanná válnak, de amellet tovább élnek. *Sz. A.*

A német halászati egyesület (Deutscher Fischerei-Verein) f. évi szeptember 23-án tartotta évi közgyűlését Berlinben.

A titkári jelentésből kivehetőleg az egyesület tevékenységét legfőképp a háborús viszonyok okozta nehézségek leküzdése vette igénybe. Így első sorban a hal-takarmány beszerzése és a halászszerzők, különösen hálóok előállítására szolgáló nyersanyag biztosítása. Eredményesen vezette az egyesület a pisztrángfogyasztás elősegítésére irányuló mozgalmat, valamint az alsóbb szintjű vizek kellő benépesítését célzó munkákat. Gondja volt a hadbavonult, nélkülözhetetlen halászoknak a hadiszolgálat alól való felmentésére stb.

Az egyesület működésének keretébe tartozik a Keleti tengerbe ömlő nagy folyóknak lazaczivadékkal való népesítése s e célra az 1915/16. évben három milliónál több lazaczivadékot helyeztek ki; tengeri pisztrángból kerekén 500,000 ivadék került az egyesület útján a Keleti tenger parti vizeibe.

Az egyesület bevételei az 1915. év számadásai szerint 124,632-78 márkát tettek ki. A kiadások összege 107,049-48 márka. Az egyesület vagyona 17,582-65 márka.

Németország édesvízi halakra átviteli tilalmat mondott ki. A birodalmi kancellár 1916. július 26-i kelettel tilalmat bocsátott ki Németországban *édesvízi halak* átvitelére. Az 1916. július 31-ig feladott szállítmányok azonban még szabadon juthattak el rendeltetésük helyére. (Deutscher Reichsanzeiger No. 176.)

Újabb rendelet Németországban a halértékesítésre nézve. Németországban a természetes vizekből és a három hektárnál kisebb tógazdaságokból származó pontyok és czompók értékesítése, amint azt már jeleztük, nem esik a „Kriegsgesellschaft für Teiehfish-verwertung m. b. H.” hatáskörébe, viszont az ezekből a vizekből származó halakra az általában megállapított maximális árak érvényesek. Most aztán ismét újabb rendelet jelent meg, amely szerint, ha az ilyen halakat a termelők a fentnevezett központ útján, illetőleg ellenőrzésével értékesítik, akkor az árak azoknál is éppúgy alakulnak, mint a tógazdaságokból eredő halaknál. (L. „A halpiacz helyzete” című mai czikkünket!)

Kártérítés a halászatnál a vizimunkák okozta kárért. Már többször volt arról szó, hogy a német törvények minő méltányosak, ha a halászatot ért értéksökkenésből kifolyólag kárigények megállapításáról van szó. A mult év végén is a „Reichsgericht” legfelső fokon érdekes döntést hozott (VII. 169/1915. sz. 1915. október 15.). Megállapította nevezetesen azt, hogy a porosz jog szerint (Einleitung zum Allgemeinen Landrecht. § 75.) annak, a ki valamely törvényszerű jogát kénytelen a közjóért feláldozni, kártérítésre van igénye. Ez az igény megilleti a halászati jog bérelőjét is, szemben a nyilvános jogú vizitársulattal, ha a vizitársulat ténykedése (vízszabályozás s i. t.) következtében a halászat hozama csökken. A bérelő kártérítési igénye közvetlen, tehát nem érinti azt az, hogy a vízterület halászati jogának tulajdonosát a vizitársulat kárigényével annak idején elutasította. Az eset különben az volt, hogy a vizitársulat szabályozott egy folyót, a mivel két természetes tó *vízszínének süllyedése* járt; ennek következtében a tavak halászata értékében csökkent. Az ebből eredő kárt ítélte meg a „Reichsgericht” legfelső fokon.

Budapesti halpiacz.

A folyamok rohamos áradása miatt a fogások megcsappantak, a hozatalok gyengék, az árak tartottak.

A csarnoki akváriumok ismét benépesedtek, mivel több tógazdaság korai halászata folytán ismét került beléjük élő ponty.

Most már rövid időn belül általánosan megkezdődik a tógazdaságok lehalászása s így itt lesz az élő halak idénye.

Az élelmiszerek tartós drágasága mellett a halak ár-
esése sem várható.

A budapesti piacz halárai nagyban:

Tok-viza	10.—	11.—	K
Kecsege, nagyság szerint	8.—	10.—	"
Süllő, nagy	7.—	8.—	"
" , közép	5.—	6.—	"
" , apró	4.—	5.—	"
Ponty élő, nagy	5.—	6.—	"
" " , közép	5:80	6.—	"
" " , apró	4:80	5.—	"
" jegelt	3:20	5.—	"
Harcsa, vágó	8.—	10.—	"
" , közép	6.—	7.—	"
Csuka, élő	5.—	6.—	"
" , jegelt	4.—	5.—	"
Czompó	3:80	4.—	"
Kárász	2:40	3.—	"

C.

Hivatalos árjegyzés.

Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban és nyílt piaczain 1916. augusztus 26. és szeptember 23. között.

Áringadozások kilogrammonként fillérben.

	Kicsinyben		
	Nagyban	a vásár- csarnokban	a nyílt piaczokon
a) Édesvízi élő hal.			
Ponty, nagy	500— 650	640— 700	} 400—700
" kicsiny	400— 450	600— 650	
Harcsa, nagy	—	1000—1000	} —
" kicsiny	—	700— 700	
Csuka, nagy	—	600— 700	} —
" kicsiny	—	540— 600	
Fogassüllő, dunai	—	—	—
Kárász	240— 360	320— 440	240—360

	Nagyban	Kicsinyben	
		a vásár- csarnokban	a nyílt piaczokon
Czompó	440— 460	480— 600	500—520
Márna	—	—	360—560
Keszeg	—	—	—
Pisztráng	—	2000—2000	—
Apró kevert hal	—	—	—

b) Édesvízi jegelt (nem élő).

Ponty, nagy	400— 500	500— 600	} 220—600
" kicsiny	360— 360	320— 440	
Harcsa, nagy	600— 700	800—1100	} 400—800
" kicsiny	400— 580	500— 640	
Csuka, nagy	360— 400	440— 560	} 200—600
" kicsiny	240— 320	300— 420	
Fogassüllő, dunai	500—1000	600—1000	} 400—700
" balatoni, nagy	—	1100—1300	
" " kicsiny	—	800—1000	—
Garda, balatoni	—	—	—
Kárász	120— 200	220— 360	120—320
Czompó	—	280— 360	200—440
Márna	—	340— 440	300—440
Keszeg	—	160— 360	120—320
Pisztráng	—	800— 800	—
Kecsege, nagy	—	1000—1100	} 500—700
" kicsiny	—	700— 900	
Apró, kevert hal	120— 300	180— 200	140—440

c) Rák.

Folyami rák, nagy 1 db.	—	140—140	—
" " kicsiny "	—	40— 40	—

A Velenczetavi Halgazdaság nagyobb mennyiségű nemes pontyivadékokat vásárol.

Szíves ajánlatok „Velenczetavi Halgazdaság, Gárdony, Fejér vármegye” címre küldendők.

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsra élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, cs. és kir. udvari szállító BUDAPEST, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd.

Sürgönczím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

Őszi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higo), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.